

OPPIMISEN TUEN SUUNNITELMA / LUKUVUOSITTAIN PÄIVITETTÄVÄ OSUUS

OPPIMISEN TUEN TAVOITTEET JA TOTEUMA TOIMINTAKAUDELLA 2023-2024 VARHAISKASVATUKSESSA

1. Mallin luominen tuen kartoittamiseen tuen eri tasoilla

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat ovat laatineet oman työnsä tueksi kriteerit tuen eri tasoille (yleisen tuen tukipalvelut, tehostettu tuki ja erityinen tuki). Tällä tavoitellaan yhdenmukaisia tuen kriteerejä koko varhaiskasvatuksessa mukaan lukien yksityiset toimijat.

2. Erityisopettaja- ja avustajaresurssin ja muiden tukikeinojen kohdentaminen varhaiskasvatuksessa.

Rakenteellisten tukimuotojen (avustajan/ohjaajan resurssi, ryhmäkoon väljentäminen, erityisopettajan tiivistetty tuki, koulutus) tarpeen arviointiin on luotu lomake, jonka veo (varhaiskasvatuksen erityisopettaja) ja päiväkodin johtaja täyttävät yhdessä. Lomake täytetään jokaisesta varhaiskasvatuksessa toimivasta ryhmästä ja siinä arvioidaan rakenteellisten tukimuotojen tarvetta ryhmässä, ottaen huomioon ryhmän koko ja lasten tuen tarpeet. Kauden aikana (loka- ja tammikuussa) myös lapsiryhmien henkilökunta pääsee arvioimaan yhdessä veon ja päiväkodin johtajan kanssa ryhmän rakenteellisen tuen muotojen riittävyyttä ja pedagogisten tuen muotojen toteutumista. Lomakkeiden perusteella varhaiskasvatusjohtaja tekee päätökset avustaja/ohjaajaresurssin tai muiden rakenteellisten tuen muotojen myöntämisestä ryhmään. Lomake on ollut käytössä yhden kokonaisen toimintakauden ajan ja se on koettu toimivaksi ja tasa-arvoiseksi välineeksi tukimuotojen kohdentamisessa.

3. Yleisen tuen työkalupakin päivittäminen ja jalkauttaminen henkilöstön työvälineeksi.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat ovat päivittäneet yleisen tuen työkalupakin uudeksi versioksi "tuen menetelmiä varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen"-lomakkeeksi.

4. Varhaiskasvatuksen yhteisen koulutussuunnitelman kehittäminen, ulkoinen ja sisäinen koulutus. Sisäinen koulutus mm. sylissä rauhoittaminen, tukiviittomat. Ulkoinen koulutus mm. Mapa- koulutus, Nepsy-koulutus

Koulutussuunnitelma on laadittu.

5. Esiopetuksen tuen prosessin kehittäminen (eskarin pienryhmä)

Työryhmä kokoontui maaliskuussa 2023 pohtimaan esiopetusikäisten, vahvasti tuen tarpeisten lasten varhaiskasvatus- ja esiopetus- ja koulupolkua. Kaupungissa toimii tällä hetkellä yksi pienennetty ryhmä, johon on sijoitettu eri ikäisiä vahvasti tuen tarpeisia lapsia, myös esiopetusikäisiä. Vaihtoehtona pohdittiin sijoittaa kaikki esiopetusikäiset lapset lähikoulun mukaiseen esiopetusryhmään tuen tarpeesta riippumatta. Todettiin kuitenkin, että vahvasti tuen tarpeisilla lapsilla on oikeus myös pien- tai erityisryhmäopetukseen. Vahvasti tuen tarpeiset lapset voidaan jatkossakin sijoittaa lapsen edun mukaisesti ja tapauskohtaisesti arvioituna joko pienennettyyn ryhmään tai lähikoulun mukaiseen esiopetusryhmään. Lapsen tarvitsema tuki tulee toteutua molemmissa vaihtoehdoissa.

6. Yhteistyön kehittäminen Phhykyn kanssa edelleen kehittäminen, mm. neuvolatoiminta, oppilashuolto, monialainen kuntoutustyöryhmä, oppilashuolto.

Yhteistyö on todettu toimivaksi ja työryhmät kokoontuvat säännöllisesti. Työryhmiin on valittu edustuksellinen osallistuminen.

7. Lisäresurssin käyttö / erityisavustus.

Varhaiskasvatuksessa on toiminut hankeavustuksella palkattu varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo) toimintakaudella 2023–2024. Veon työaika on ollut osa-aikainen (50 %) ja resurssi on kohdentunut Lintulan päiväkotiiin. Lisäksi hanketyöhön on kuulunut yleisen tuen työkalupakin päivittäminen ja jalkauttaminen yhdessä veo-tiimin kanssa.

OPPIMISEN TUEN TAVOITTEET VARHAISKASVATUKSESSA TOIMINTAKAUDELLE 2024-2025

1. Esiopetuksen matemaattisten ja kielellisten kartoitustehtävä-pakettien päivittäminen ja jalkauttaminen käytäntöön.
2. Yhteisen kiusaamisen ehkäisyn suunnitelman päivittäminen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen.
3. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan, päiväkodinjohtajan ja tiimien välisen yhteistyön edelleen kehittäminen. Yhteisen keskustelun lisääminen koko tiimin, veon ja päiväkodinjohtajan kesken.
4. Tuen menetelmiä varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen – lomakkeen edelleen jalkauttaminen käytäntöön.
5. Lastenhoitajien osallistaminen yhteiseen suunnitteluun ja tiimipalaverien lisääminen yhteistyön tehostamiseksi.

6. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön edelleen kehittäminen yhteiset koulutukset, esim. tukiviittomat, mapa, tuen keinojen yhteinen jakaminen ja tehostetun tuen lasten tiedonsiirrot.

OPPIMISEN TUEN TAVOITTEET JA TOTEUMA TOIMINTAKAUDELLA 2023-2024 PERUSOPETUKSESSA

1. Koulujen hyvinvointityön toimintamallin käyttöönotto luokka-asteilla 1-6.

Sivistysvaliokunnassa 13.6. 2023 hyväksytty hyvinvointiohjelma vuosiluokille 1-6 käynnistettiin kaupunkitasoisesti 1.8. 2023. Valtion erityisavustuksella palkattu hyvinvointiopettaja on yhdessä koulujen hyvinvointivastaavien kanssa edistäneet hyvinvointiohjelman ja -opetuksen käyttöönottoa. Koulujen hyvinvointityön kehittämisen taustalla ovat olleet koulujen Kiva-kyselyt, kouluterveyskyselyt, luokkakohtaiset kyselyt oppimisilmapiiriin ja luokan yhteishenkeen liittyen sekä sähköisesti teetetty palautekysely alakoulujen opettajille koulujen hyvinvointiyöhön ja hyvis-tuntiin liittyen.

2. Koulujen hyvinvointityön toimintamallin päivitys vuosiluokilla 7-9 ja Erkko-lukiossa.

Minä ja Meidän luokkamme-tuntien (7.-9.lk) ja Erkko-lukion hyvinvointituntien sisältöjen päivittäminen on valmistunut keväällä 2024. Molemmat opetussuunnitelmat on päivitetty ja hyväksytty sivistysvaliokunnassa 28.5. 2024 alkamaan tulevan lukuvuoden alusta 1.8. 2024. Tuntien sisällöt on liitetty osaksi alueellisen ja Orimattilan Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärkiä.

3. Opetushenkilöstön koulutus hyvinvointitaitojen vahvistamiseen ja kohtaavan vuorovaikutuksen toteuttamiseen.

Orimattilan kaupungin opetushenkilöstölle järjestettiin lukuvuoden 2023-2024 alussa 2023 Mieli Ry:n koulutuksen hyvinvointitaitojen opettamiseen ja mielenterveyden edistämiseen koulutyössä. Lisäksi rehtorit ja hyvinvointivastaavat ovat käyneet koulutuksen koskien hyvinvointia yksilön ja kouluyhteisön näkökulmasta sekä toimintakulttuurien vaikutuksesta kouluyhteisön hyvinvointiin. Henkilöstön koulutussivustolle on päivitetty lukuvuoden aikana koulutuksia liittyen lasten ja nuorten hyvinvointiin.

4. Erityisopetuksen yhteistyön kehittäminen laaja-alaisessa ja luokkamuotoisessa erityisopetuksessa

Koordinoiva erityisopettaja ja opetuspäällikkö ovat tehneet kouluvierailut lukuvuoden 2023-2024 aikana kaikilla Orimattilan alakouluilla. Tarkoituksena oli tutustua koulujen osa-aikaisen erityisopetuksen kehittämistarpeisiin ja mahdollisuuksiin. Laaja-alaisen erityisopettajien tehtäviä ja työnkuva on

yhdenmukaistettu. Testien ja kartoitusten ajankohdat on päivitetty erityisopetuksen vuosikelloon.

5. Nivelvaiheprosessien vahvistaminen ja kehittäminen, koulutulokkaiden erityisen tuen tarpeet-nivelvaihe

Koulutulokkaiden erityisen tuen tarpeiden kartoituksen aikataulutusta ja toimintatapaa on kehitetty. Ennakkotiedot tulevan 1.-luokan luokkamuotoisen erityisopetuksen tarpeista kerätään marraskuussa ja käydään ensimmäinen koontipalaveri nivelvaihe työryhmän kesken. Maaliskuussa oppilaaksioton yhteydessä käydään toinen koontipalaveri, jossa määritellään erityisluokkapaikat aloittaville 1.-luokan oppilaille.

6. Tehostetun oppilaanohjauksen suunnittelu ja organisointi Orimattilassa

Tehostetun oppilaanohjauksen suunnitelma on laadittu ja hyväksytetty sivistysvaliokunnassa 22.11.2023 ja lisätty paikalliseen opetussuunnitelmaan.

7. Orimattilan toimintamallin kehittäminen koulupudokkuuden ehkäisemiseen

Orimattilan yhteiskouluun on palkattu erityisopetuksen tuntiopettaja ja Myllylän koulussa luokanopetuksen tuntiopettaja valtion erityisavustuksella lisäresurssiksi tukemaan mahdollisten koulupudokkaiden koulunkäyntiä joustavien ja/tai erityisten opetusjärjestelyjen järjestämisessä. Kouluilla henkilöstöresurssit pyritään kohdentamaan lukuvuoden aikana tarpeen mukaan. Tarvittaessa niihin tehdään muutoksia yksikön sisällä kohdentaen sinne, missä tukea tarvitaan eniten.

Kouluilla tehtävää hyvinvointityötä ja hyvinvointiohjelmaa on kehitetty lukuvuoden 2023–2024 aikana. Työ pohjautuu varhaisen puuttumisen ja tuen näkökulmiin. Tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia opettamalla heille taitoja, jotka tukevat oppimista, hyvinvointia sekä kouluun kiinnittymistä yksilön ja yhteisön näkökulmasta.

Yhtenäiset OKM:n suositusten mukaiset poissaolomerkinnot on otettu käyttöön Orimattilassa maaliskuussa 2024. Poissaoloihin puuttumisen mallia on jalkautettu koulujen arkeen rehtoreiden ja hyvinvointivastaavien toimesta. Rehtorit ovat osallistuneet tiedolla johtamisen webinaareihin aiheeseen liittyen.

8. Orimattilan joustavan perusopetuksen toteuttamisen kehittäminen

Kokonaisuuteen liittyvää suunnittelua on käynnistetty Orimattilan yhteiskoulun ja Jokivarren koulun rehtorien, apulaisrehtorien, opinto-ohjaajien, jopo-opettajan sekä opetuspäällikön toimesta lukuvuonna 2023-2024. Suunnittelua

tulee jatkaa tulevana lukuvuonna yhteen yläkouluun siirtymisen (arvio 2026) näkökulmasta.

OPPIMISEN TUEN TAVOITTEET PERUSOPETUKSESSA JA TOISELLA ASTEELLA LUKUVUODELLE 2024-2025

1. Erityisen ja tehostetun tuen rakenteen suunnittelu yhteen yläkouluun siirtymistä ennakoiden (erityisluokat, joustavat opetusjärjestelyt, laaja-alaisen erityisopetuksen toteutus, riittävän joustavan rakenteen luominen tulevia tarpeita ajatellen).
2. Palveluverkkosuunnitelman huomioiminen oppimisen tuen suunnittelussa esim. luokkamuotoisen erityisopetuksen keskittäminen, nivelvaihteyöskentely, joustava perusopetus
3. S2-opetuksen kehittäminen perusopetuksessa ja huomioiminen henkilöstön täydennyskoulutuksessa.
4. Sijoitettujen lasten vastaanottamisen prosessin kehittäminen ja koulupolun tukeminen monialaisessa yhteistyössä ja -verkostoissa.
5. Joustavien opetusjärjestelyjen kehittäminen (koulupoissaolojen vähentäminen, VSOP- ja muut haastavat tilanteet).
6. Erityisopetuksen kehittäminen laaja-alaisessa ja luokkamuotoisessa erityisopetuksessa silmällä pitäen mahdollisia tulevia oppimisen tukeen liittyviä lakimuutoksia.
7. Hyvinvointitoimintakulttuurin ja -opetuksen vahvistaminen (toiminnallisuus, liikunnallisuuden lisääminen koulupäivässä, osallisuuden lisääminen / skidialogi, seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen, päihdekasvatus, digiturvataidot/someturva).
8. Koulunuorisotyöntekijän tehtäväkuvan vahvistaminen osaksi koulujen hyvinvointityötä.